

DOI: <https://doi.org/10.37000/ebbsl.2025.07.10>

УДК 336.71:004.738.5.330.342.14

Ольга ПЕТРЕНКО,

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної
теорії і економіки підприємства,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
ORCID [0000-0001-9722-3785](https://orcid.org/0000-0001-9722-3785)
email: leka_m@ukr.net

Аліса ШЕВЧЕНКО,

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної
теорії і економіки підприємства,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
ORCID [0000-0002-3581-7884](https://orcid.org/0000-0002-3581-7884)
email: Alisochka1978@gmail.com

Вікторія СОЛОМОНОВА,

здобувачка освітнього ступеня «Бакалавр»,
спеціальність С1 «Економіка»,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
email: solomonovaviktoria05@gmail.com

Ольга БЕЗСМЕРТНА,

здобувачка освітнього ступеня «Магістр»,
спеціальності С1 «Економіка»,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна
email: vlasowa26@icloud.com

ФІНТЕХ ТА ЦИФРОВІ СЕРВІСИ В КРЕДИТУВАННІ: ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація

Актуальність. теми зумовлена необхідністю адаптації фінансової системи до цифровізації, забезпечення доступу до фінансових послуг в умовах воєнного та посткризового відновлення, а також інтеграції інноваційних рішень для підвищення прозорості, швидкості й ефективності кредитування.

Метою статті є дослідження сучасного стану розвитку фінтех-інструментів і цифрових сервісів у сфері кредитування в Україні.

Методи дослідження. При дослідженні були використані: метод аналізу і синтезу; метод абстрагування та узагальнення (формулювання закономірностей перспективи розвитку цифрового кредитування); аналіз статистичних даних, SWOT-аналіз; контент-аналіз

нормативно-правових документів; кейс-стаді (аналіз практичних прикладів діяльності фінтех-компаній в Україні).

Отримані результати. Проведено аналіз та окреслено бар'єри нормативно-правового регулювання фінтех-сектору, що стримують прискорений розвиток в Україні. Виділено ключові законодавчі ініціативи. В результаті дослідження визначено активний розвиток українського фінтех-ринку та головні технології серед українських фінтех компаній. Проведено SWOT-аналіз фінтех-сектору та визначено джерела фінансування. Відокремлено найбільш затребувані інструменти підтримки фінтех-сектору для реалізації перспективного напрямку розвитку фінансового сектору.

Практична цінність роботи. Отримані результати дослідження можуть бути використанні при подальшому формуванні ефективної кредитної системи країни.

Висновки. Слід відмітити, що українська кредитна система переживає трансформацію під впливом цифрових технологій та розвитку фінтех-сектору. Фінтех-компанії відіграють ключову роль у цих змінах, пропонуючи гнучкі, інноваційні рішення для клієнтів, особливо в умовах війни та економічної нестабільності. Водночас вони стикаються з низкою викликів кіберзагрозами, кадровим дефіцитом, нестачею інвестицій та регуляторною невизначеністю. Тому майбутнє цифрового кредитування в Україні залежить від здатності фінтеху забезпечити баланс між інноваціями та безпекою, а також від створення сприятливого середовища з боку держави.

Ключові слова: діджиталізація, фінансові технології, API - "Містки", хмарні сервіси, чат-боти, штучний інтелект, SWIFT, блокчейн, децентралізовані фінанси.

UDC 336.71:004.738.5.330.342.14

Olga PETRENKO,

candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the
Department of Economic Theory and Economics of Enterprises
Odesa State Agrarian University, Odesa, Ukraine
ORCID 0000-0001-9722-3785
email: leka_m@ukr.net

Alisa SHEVCHENKO,

candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the
Department of Economic Theory and Economics of Enterprises
Odesa State Agrarian University, Odesa, Ukraine
ORCID 0000-0002-3581-7884
Alisochka1978@gmail.com

Victoria SOLOMONOVA,

student of higher education,
specialty C1 "Economics",
Odesa State Agrarian University, Odesa, Ukraine
email: solomonovaviktoria05@gmail.com

Olha BEZSMERTNA,
student of higher education,
specialty C1 "Economics",
Odesa State Agrarian University, Odesa, Ukraine
email: vlasowa26@icloud.com

FINTECH AND DIGITAL SERVICES IN LENDING: CHALLENGES AND PROSPECTS FOR UKRAINE'S ECONOMY

Abstract

Relevance. The relevance of the topic is driven by the need to adapt the financial system to digitalization, ensure access to financial services in the context of wartime and post-crisis recovery, as well as integrate innovative solutions to enhance the transparency, speed, and efficiency of lending.

Purpose of the article is to explore the current state of development of fintech tools and digital services in the field of lending in Ukraine.

Methods. The following methods were used in the study: analysis and synthesis; abstraction and generalization (formulating patterns and prospects for the development of digital lending); analysis of statistical data; SWOT analysis; content analysis of legal and regulatory documents; case study (analysis of practical examples of fintech companies' activities in Ukraine).

Results. The study analyzes and outlines regulatory barriers that hinder the accelerated development of the fintech sector in Ukraine. Key legislative initiatives are identified. The findings highlight the dynamic growth of the Ukrainian fintech market and the core technologies used by Ukrainian fintech companies. A SWOT analysis of the sector was conducted, and funding sources were identified. The most in-demand tools for supporting the fintech sector were determined as critical for advancing the development of the national financial system.

Practical value of the study. The results of the research can be used to further shape an effective credit system in the country.

Conclusions. Ukraine's credit system is undergoing a transformation under the influence of digital technologies and fintech sector development. Fintech companies play a key role in these changes, offering flexible and innovative solutions for clients, particularly in times of war and economic instability. At the same time, they face challenges such as cyber threats, talent shortages, lack of investment, and regulatory uncertainty. Therefore, the future of digital lending in Ukraine depends on fintech's ability to balance innovation and security, as well as the creation of a supportive regulatory environment by the state.

Keywords: digitalization, financial technologies, APIs – “bridges”, cloud services, chatbots, artificial intelligence, SWIFT, blockchain, decentralized finance.

Вступ. Кредитна система є критично важливою складовою економіки. В умовах війни, діджиталізації та зростаючого попиту на доступ до фінансових послуг, Україна переживає трансформацію своєї кредитної інфраструктури. Саме Фінтех-компанії пропонують швидкі, зручні, а головне - інноваційні рішення. Ця тема є актуальною не лише для економістів, а й для широкого кола громадян, які вже активно користуються фінтех-сервісами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Фінансові технології (фінтех) та цифрові сервіси в кредитуванні набувають дедалі більшого значення в Україні,

особливо в умовах цифрової трансформації економіки та викликів, спричинених війною. Дослідження та публікації вчених висвітлюють ключові аспекти розвитку цієї сфери, її потенціал та ризики.

Петренко, О. П., Шевченко, А. А. відмічають, що цифровізація, яку розуміють як процес трансформації економічної діяльності шляхом впровадження цифрових технологій і перенесення інформаційних ресурсів у цифрове середовище, а також цифрова економіка — як система виробництва, реалізації та логістики продукції через комп'ютеризовані мережі — дедалі частіше розглядаються українськими науковцями як новий тип бізнес-середовища, що активно взаємодіє з традиційними економічними моделями [1].

Обушний С.М., Арабаджи К.В., Костікова К.О. відмічають, що: «Значення фінтех-інновацій як ключового чинника розвитку національної економіки зростає у зв'язку з підвищенням попиту на цифрові фінансові послуги серед споживачів. Сучасні виклики лише прискорюють цей процес, стимулюючи активніше впровадження технологічних рішень у сфері фінансів» [2, с.60].

Nina Linde, Anush Balian та інші науковці підкреслюють необхідність соціальних аспектів впровадження цифрових технологій, вказуючи на недостатню інформацію про те, як саме адаптувати глобальні технологічні рішення до місцевих умов України, особливо в контексті післявоєнної відбудови [3, с.31].

Сінченко С. зазначає, що: «У 2025 році український фінтех переживає нову хвилю трансформацій, що визначають майбутнє фінансових послуг на тлі триваючої війни» [4, с.60].

Отже, дослідження свідчать про активний розвиток фінтеху та цифрових сервісів у сфері кредитування в Україні. Проте, виклики, пов'язані з безпекою, регулюванням та кадровими ресурсами потребують подальшого дослідження в напрямку сприяння економічного відновлення та зростання країни.

Мета. Проаналізувати сучасний стан розвитку фінтех-інструментів і цифрових сервісів у сфері кредитування в Україні, виявити основні виклики, що стоять перед учасниками ринку, а також визначити перспективи впровадження інноваційних фінансових технологій для підвищення ефективності кредитної діяльності та стимулювання економічного зростання в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Із початком повномасштабного вторгнення Національний банк України зосередив свою діяльність на підтримці стабільності фінансової системи, збереженні довіри громадян до банківської сфери та запобіганні панічним настроям серед населення [5]. У кредитній системі фінтех-компанії відіграють значну роль, адже вони пропонують швидкі, зручні, а головне інноваційні рішення [6].

Фінансові технології (Fintech) — це сучасні інноваційні рішення, які використовуються для підвищення ефективності управління фінансами як у бізнесі, так і в особистому користуванні. До таких технологій належать різноманітні

програмні продукти, мобільні додатки, цифрові сервіси, а також нові підходи до організації фінансових процесів. У сфері кредитування фінтех-компанії:

- створюють мобільні банківські додатки;
- автоматизують видачу мікрокредитів через онлайн-скоринг;
- впроваджують чат-ботів для клієнтського сервісу;
- аналізують великі дані (Big Data) для управління ризиками;
- інтегрують блокчейн та штучний інтелект для прозорості та ефективності.

Аналіз нормативно-правового регулювання фінтех-сектору є критично важливим для розуміння його поточного стану та перспектив розвитку. Він дозволяє виявити як можливості для інновацій, що створюються завдяки адаптації законодавства до цифрових реалій, так і існуючі бар'єри, що стримують зростання. Глибоке вивчення цієї сфери дає змогу розробити обґрунтовані рекомендації для подальшого вдосконалення регуляторної бази, забезпечуючи баланс між стимулюванням технологічного прогресу та захистом інтересів споживачів та стабільності фінансової системи України. Поряд з цим, на рисунку 1 представлені бар'єри нормативно-правового регулювання, що стримують прискорений розвиток фінтех-сектору в Україні.

Рис.1 Основні бар'єри нормативно-правового регулювання, що стримують прискорений розвиток фінтех-сектору в Україні

Джерело: сформовано авторами.

Так українське законодавство, попри позитивні зрушення уповільнює впровадження фінтех-інновацій (наприклад, DeFi, NFT, токенизація, нові

застосування ШП), залишаючи їх у "сірих зонах" правової невизначеності. Це в свою чергу стримує залучення інвестицій та розвиток перспективних напрямків, оскільки інвестори та розробники потребують чітких правил гри.

Діюча законодавча база щодо впровадження фінтех-інновацій представлена на рис.2. Зазначимо, що недостатня регуляторна політика в країні унеможлиблює також безпечне тестування нових, інноваційних фінтех-продуктів та бізнес-моделей в реальному середовищі з послабленими регуляторними вимогами, що підвищує ризики для стартапів та уповільнює їх вихід на ринок.

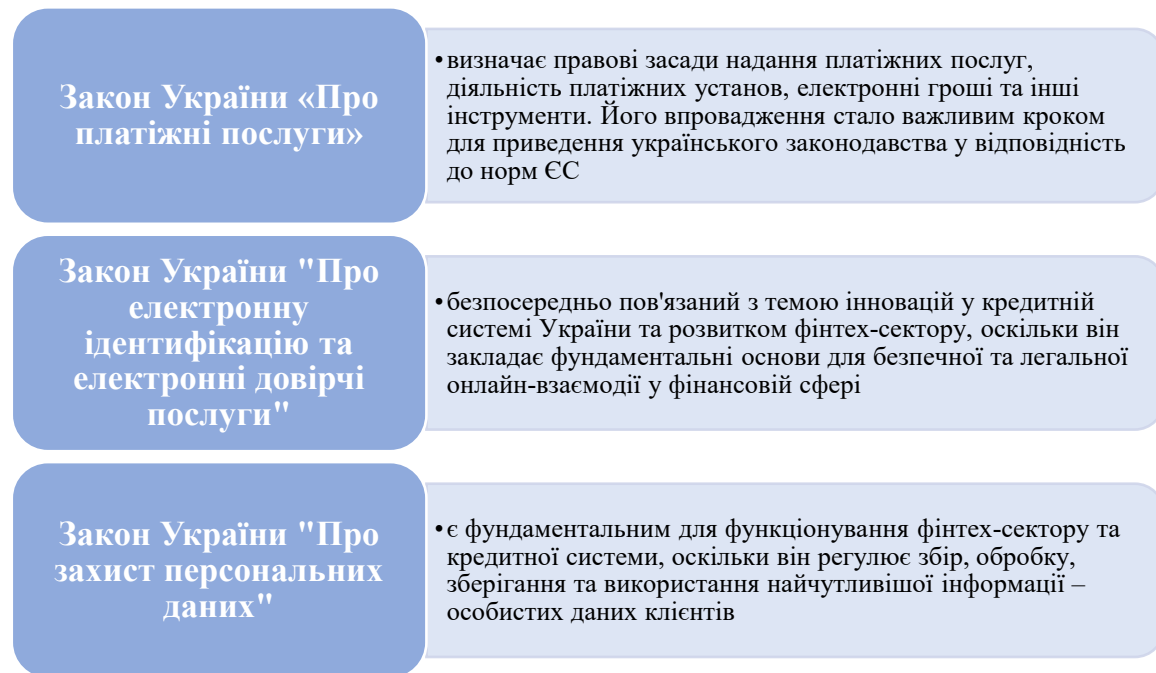

Рис. 2 Ключові законодавчі ініціативи в Україні

Джерело: сформовано авторами на основі [7; 8; 9].

Відмітимо, що поряд із значним прогресом, неповна або повільна гармонізація українського фінансового законодавства з відповідними директивами ЄС (наприклад, MiCA, DORA) та міжнародними стандартами створює перешкоди для інтеграції українського фінтеху у світову економіку та обмежує його експортний потенціал та привабливість для глобальних інвесторів.

Також важливим на сучасному етапі для подальшого розвитку фінтех - компаній прийняття Закону України «Про віртуальні активи». Цей крок створить правову основу для розвитку криптоіндустрії, дозволяючи легально працювати з віртуальними активами та залучати інвестиції у новітні фінансові послуги, що відкриває шлях до інновацій у сфері токенизації, DeFi та розширить спектр послуг, які можуть пропонувати фінтех-компанії.

Закон було прийнято, але його повна імплементація затягнулася через необхідність доопрацювання та прийняття низки підзаконних актів, а також узгодження позицій різних державних органів. Крім того, тривала війна та необхідність першочергового вирішення питань, пов'язаних з безпекою та економічною стабільністю, відтермінували повне введення його в дію.

Від традиційних банків фінтех-компанії відрізняються гнучкістю, швидкістю інновацій і здатністю швидко масштабуватись. Вони працюють як самостійно, так і в партнерстві з банками.

В Україні фінтех не лише спрощує доступ до кредитів, а й створює конкуренцію на користь споживача, стимулюючи традиційні фінансові установи до модернізації [10]. Український фінтех-ринок активно розвивається, нараховуючи 256 компаній. Три з них були засновані у 2023 році, ринок демонструє значну стійкість та зрілість. Вражає, що 75% фінтех-компаній вже досягли точки беззбитковості, що свідчить про їх фінансову стабільність. Більшість українських фінтех-компаній (приблизно 79%) забезпечують свою діяльність за рахунок власного фінансування, що демонструє їхню самостійність і мінімальну залежність від зовнішніх джерел капіталу. Майже половина з них (47%) успішно виходить на міжнародні ринки, розширюючи сферу своєї діяльності за межі України. Київ залишається ключовим осередком розвитку фінтеху — саме тут сконцентрована переважна частина компаній галузі (також 79%). Цікаво, що 16% стартапів були засновані жінками, що вказує на позитивну динаміку гендерного балансу й зростання ролі жінок у сфері інноваційних фінансових технологій.

Український фінтех-сектор демонструє високий рівень громадянської свідомості та патріотичної позиції — близько 60% компаній мають працівників, які наразі захищають країну у складі Збройних сил України. Найбільше фінтех-компаній зосереджено в сфері інформаційних технологій. Друге місце посідають сервіси, що займаються обробкою платежів і грошовими переказами. Третю позицію зберігає споживче кредитування, однак його частка зменшилася: з 12% у 2023 році до 7% у 2024-му. Крім того, спостерігається тенденція до зниження частки необанків на ринку — з 7% у 2023 році до 4% у 2024 році. За останні роки український фінтех втратив одразу три необанки: todobank, neobank та sportbank. Це свідчить про серйозні виклики та труднощі у веденні цього бізнесу в поточних умовах [11].

У 2024 році українці оформили 8,3 млн мікрокредитів на загальну суму, що наближається до 52 млрд грн. Це на 27% більше, ніж у 2023 році, що свідчить про зростання попиту на мікропозики. Хоча кількість укладених кредитних договорів порівняно з попереднім роком майже не змінилася, обсяг позик значно збільшився. Середня сума мікрокредиту дійсно зросла на 26% у 2024 році, досягнувши 6217 грн. Для порівняння, у 2023 році вона становила 4926 грн. Це вказує на те, що люди почали брати більші суми в позику. Разом із зростанням кількості та суми позик, збільшилася й заборгованість за мікрокредитами. Станом на початок 2025 року

загальний борг перед мікрофінансовими організаціями (МФО) становив 15,77 млрд грн. Це в 1,7 раза більше, ніж на початку 2024 року. На цьому тлі все більшу популярність набирають цифрові фінансові сервіси, які пропонують ширші можливості та зручніші умови для користувачів [12]. Одним з найуспішніших фінтех-проектів в Україні є Monobank. У 2024 році Monobank вдруге увійшов до престижного рейтингу 250 найкращих фінтех-компаній світу за версією CNBC та дослідницької компанії Statista. Він став єдиною українською компанією у цьому глобальному списку, зокрема в категорії найкращих необанків.

Monobank - повністю цифровий банк без фізичних відділень. Він пропонує широкий спектр сервісів: мобільний банкінг, кешбеки, функцію "банки" для накопичень, необанківські кредити та маркетплейс товарів у розстрочку. Наразі Monobank обслуговує понад 10 мільйонів українців і є прикладом того, як цифрові рішення можуть ефективно замінити традиційний банкінг. Такий успіх не є випадковим він відображає загальні тенденції розвитку галузі, яка дедалі більше орієнтується на технології, інновації та інвестиції. У цьому контексті варто розглянути основні технологічні тренди у фінтех-секторі України [10]. За останніми даними, 39% опитаних фінтех-компаній планують укласти партнерства зі стратегічними інвесторами з-за кордону. Водночас 32% уже залучали інвестиції раніше, і половина з них спрямувала ці кошти на капітальні інвестиції. Попри це, більшість компаній продовжують покладатися на власні ресурси: наразі 79% фінтех-компаній фінансуються за рахунок власного капіталу, 7% за допомогою приватних інвесторів, і лише 4% через венчурні фонди. У майбутньому 45% компаній планують і надалі використовувати власні кошти, 39% активно шукають приватних інвесторів, а 31% мають намір звертатися до венчурних фондів. У плані технологій, найбільшу перспективу компанії бачать у застосуванні штучного інтелекту, його відзначили 94% респондентів. Також серед популярних технологічних рішень — API (71%), хмарні сервіси (44%) та чат-боти (36%). Усе це свідчить про активну цифрову трансформацію фінансового сектору України та готовність компаній впроваджувати новітні інструменти для підвищення ефективності своїх послуг. Використання сучасних цифрових рішень дає змогу їм залишатися конкурентоспроможними як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку. Головні технології в Україні представлені на рис.3.

API - "Містки" для обміну даними між різними програмними системами у фінансах.

Хмарні сервіси - надання обчислювальних ресурсів (серверів, сховищ) як послуги через Інтернет.

Чат-боти - автоматизація взаємодії з клієнтами для підтримки та надання інформації.

Штучний інтелект (ШІ) - покращення скорингу, виявлення шахрайства, персоналізація та оптимізація інвестицій. Як зазначають деякі науковці:

«Впровадження технологій III стане вирішальним фактором для забезпечення конкурентоспроможності в майбутньому» [13, с.135].

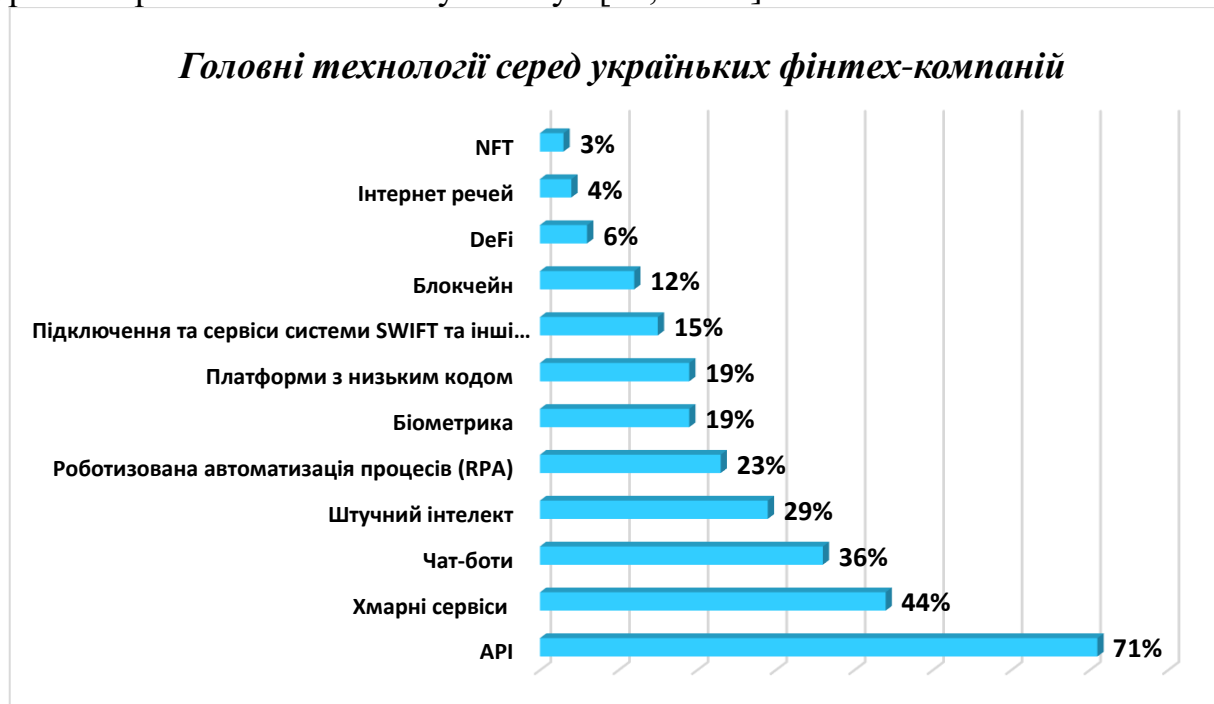

Рис. 3. Головні технології серед українських фінтех компаній

Джерело: сформовано авторами на основі[10].

Роботизована автоматизація процесів (RPA) - автоматизація рутинних бек-офісних операцій у фінансах.

Біометрія - підвищення безпеки та зручності входу/підтвердження за допомогою унікальних біологічних даних.

Платформи з низьким кодом - прискорення розробки та розгортання нових фінтех-продуктів.

SWIFT та інші системи переказів - інтеграція для міжнародних платежів та глобальної торгівлі.

Блокчейн - підвищення прозорості та безпеки транзакцій, децентралізовані фінансові системи.

DeFi (Децентралізовані фінанси) - фінансові операції без централізованих посередників (біржі, кредитування).

Інтернет речей (IoT) - збір даних у реальному часі для покращення скорингу, автоматизації платежів та страхування.

NFT - токенизація активів, цифрова ідентифікація, підтвердження прав власності та нові моделі фінансування.

Не зважаючи на значний потенціал та очевидні переваги цих інноваційних технологій, активний розвиток фінтех-сектору несе в собі й низку суттєвих викликів та ризиків, які потребують пильної уваги як з боку регуляторів, так і з боку учасників ринку [2]. Розвиток фінтех-сектору, попри його трансформаційний

потенціал, супроводжується низкою специфічних викликів та ризиків, що вимагають адекватного регулювання та управління (таблиця 1).

Таблиця 1

SWOT-аналіз фінтех-сектору України

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
-високий рівень інновацій -відсутність бюрократії -гнучкість і швидка адаптація -дешевші фінансові послуги -коротший час обслуговування клієнтів	-нестабільне середовище -кадровий дефіцит -обмежений доступ до капіталу -низький рівень фінансової грамотності населення -недосконалість державного регулювання
<i>Можливості</i>	<i>Загрози</i>
-євроінтеграція та експорт послуг -державна підтримка -інтеграція з банківською системою -покращення кібербезпеки фінтех-компаній -підвищення кваліфікації ІТ-фіхівців -підвищення обізаності громадськості у сфері фінтех -запровадження масових фінтех- стартапів	-кібератаки, витік даних -зниження довіри через шахрайство -репресивне регулювання -скорочення робочих місць -підвищені соціальні ризики -порушення фінансової стабільності -зменшення частки ринку традиційних фінансових посередників

Джерело: розроблено авторами.

З огляду на SWOT-аналіз, який висвітлює як сильні сторони, що сприяють розвитку, так і слабкі місця, що потребують подолання, а також можливості та загрози, стає очевидним, що перспективи розвитку кредитної системи України тісно пов'язані з динамікою фінтех-сектору. Потенціал розвитку кредитної системи України в умовах сьогодення є сумішшю значних викликів та перспективних можливостей. Передусім, війна та безпекові ризики залишаються головним стримуючим фактором, що підвищує кредитні ризики та обмежує як попит, так і пропозицію. Наслідком є високий рівень непрацюючих кредитів та обмежений доступ до довгострокового капіталу, що ускладнює фінансування проектів. Додатковим тягарем є високі процентні ставки, які знижують привабливість запозичень для бізнесу та населення [4; 14; 15]. Проте, поруч із цими викликами, виділяються й істотні фактори зростання:

Зростання кредитної активності - у 2024 році спостерігалось зростання корпоративного кредитного портфеля на 8,2%, а кредитів фізичним особам на 22,9%. Це свідчить про поступове відновлення довіри до банківської системи та активізацію економічної діяльності.

Державні програми підтримки - уряд та НБУ можуть ефективно стимулювати кредитування пріоритетних галузей .

Розвиток Fintech - цифровізація та інновації у фінтех-секторі дозволяють оптимізувати процеси, знижувати витрати та підвищувати ефективність кредитування.

Цифрова трансформація - перехід на нову версію Системи електронних платежів НБУ з функціональністю миттєвих переказів сприяє підвищенню ефективності розрахунків та зручності для користувачів.

Реформа іпотечного кредитування - розвиток іпотечного кредитування потребує активнішого залучення банків із ринковими продуктами та удосконалення державної підтримки, зокрема програм типу "єОселя".

Міжнародна фінансова допомога - залучення коштів та гарантій від міжнародних фінансових інституцій допоможе знизити ризики для кредиторів та підтримати кредитування.

Впровадження Open Banking в Україні - це перспективний напрямок розвитку фінансового сектору, що передбачає відкритий доступ третіх сторін (наприклад, фінтех-компаній) до банківських даних клієнтів за їх згодою. Його впровадження базується на законі «Про платіжні послуги» і має на меті підвищити конкуренцію, розширити доступ до фінансових послуг та стимулювати появу нових продуктів, зокрема інноваційного кредитування. Очікується запуск єдиних стандартів API до 2025 року. Open Banking дасть змогу клієнтам зручно керувати фінансами, а банкам і фінтех-компаніям — створювати персоналізовані сервіси.

Попри складні обставини, в яких сьогодні функціонує український фінтех, варто підкреслити його унікальність і здатність адаптуватися до надзвичайних умов. Війна стала серйозним випробуванням для галузі, проте водночас стала каталізатором інновацій і демонструє вражаючу витривалість фінтех-компаній. Ці риси відкривають перспективи для подальшого зростання та трансформації сектора[10].

Згідно з результатами опитування, понад половина (57%) фінтех-компаній зафіксували позитивну динаміку оцінки своєї діяльності. Водночас галузь стикається з низкою бар'єрів: 40% підприємств мають обмежений доступ до фінансування, 37% зазначають складнощі з регуляцією під час виходу на міжнародні ринки, а 60% — із пошуком кваліфікованих кадрів.

Для забезпечення ефективного розвитку в умовах війни, представники галузі відзначили найбільш затребувані інструменти підтримки, серед яких:

- платформи-маркетплейси для просування продуктів за кордоном (59%);
- сервіси з підбору бізнес-партнерів (мечинг-платформи) — 42%;
- національна платформа для залучення інвестицій у МСП — 36%.

З огляду на те, що 40% фінтех-компаній стикаються з проблемами доступу до фінансування, це підкреслює критичну важливість розуміння та дослідження різноманітних джерел фінансування фінтех-компаній (рис.4). Адже саме доступ до капіталу є запорукою подальшого зростання, розвитку інновацій та подолання

викликів, таких як регуляторні бар'єри та потреба у кваліфікованих кадрах, про що свідчать результати опитування.

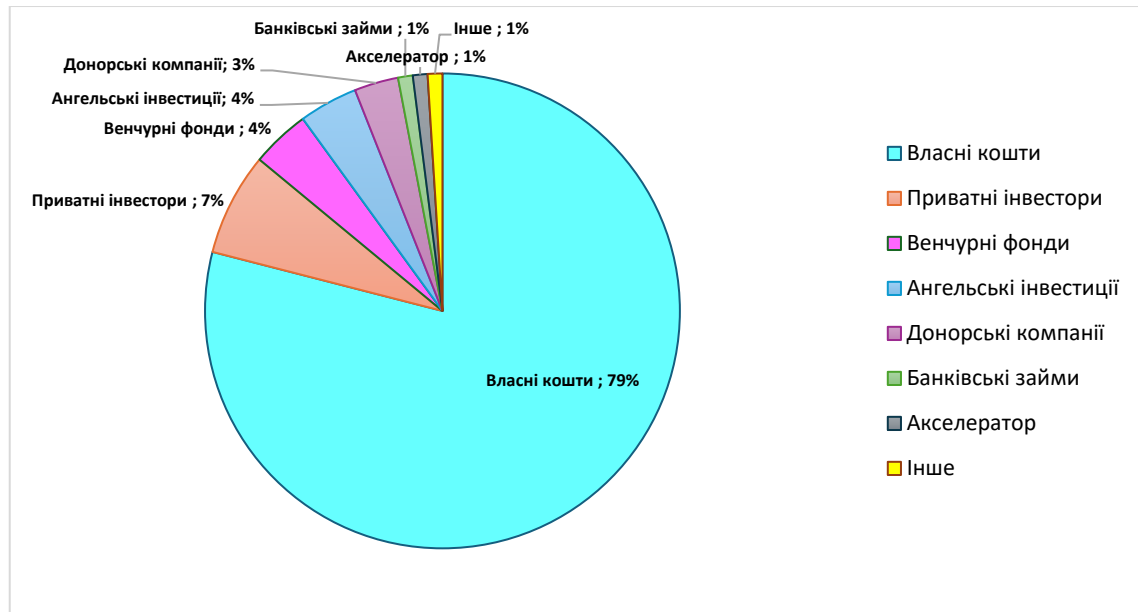

Рис.4 Джерела фінансування фінтех-компаній

Джерело: сформовано авторами на основі [10].

Ця кругова діаграма ілюструє структуру джерел фінансування, де переважна частка (79%) припадає на власні кошти. Решта фінансування розподіляється між приватними інвесторами (7%), венчурними фондами та ангельськими інвестиціями (по 4%), донорськими компаніями (3%), а також банківськими позиками, акселераторами та іншими джерелами (по 1% кожен).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, слід відмітити, що українська кредитна система переживає трансформацію під впливом цифрових технологій та розвитку фінтех-сектору. Сучасні цифрові сервіси від онлайн-кредитування до мобільних додатків значно спрощують доступ до фінансування, роблять процеси швидшими, зручнішими та прозорішими для споживачів. Фінтех-компанії відіграють ключову роль у цих змінах, пропонуючи гнучкі, інноваційні рішення для клієнтів, особливо в умовах війни та економічної нестабільності. Водночас вони стикаються з низкою викликів: кіберзагрозами, кадровим дефіцитом, нестачею інвестицій та регуляторною невизначеністю. Майбутнє цифрового кредитування в Україні залежить від здатності фінтеху забезпечити баланс між інноваціями та безпекою, а також від створення сприятливого середовища з боку держави. При збереженні позитивної динаміки, фінтех може стати основою нової, більш доступної та ефективної кредитної системи країни, відкриваючи нові можливості для економічного відновлення та зростання.

Список використаної літератури

1. Петренко О. П., Шевченко А. А. Цифрові технології у фінансовому аналізі аграрних підприємств : виклики та можливості під час війни. *Здобутки економіки : перспективи та інновації*. 2025. №18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15517740>.
2. Обушний С. М., Арабаджи К. В., Костікова К. О. Фінансові технології в Україні : шлях до інновацій та стабільності. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. №11. С.59-72. URL: https://www.researchgate.net/publication/375671807_Finansovi_tehnologii_v_Ukraini_slah_do_innovacij_ta_stabilnosti_Financial_technologies_in_Ukraine_the_way_to_innovation_and_sustainability (дата звернення 11.05.2025).
3. Agricultural Technologies as a Tool for Integrating Artificial Intelligence into the Agricultural Infrastructure of Ukraine / N. Linde et al. *Grassroots Journal of Natural Resources*. 2024. Vol.7, No.3. P. 26-47. URL: <https://grassrootsjournals.org/gjnr/nr.07-03ukr-02.lindeetal.pdf> (дата звернення 12.05.2025).
4. Сінченко С. Тренди українського фінтеху 2025: адаптація до викликів і нові можливості. *LIGA.net*. URL: <https://blog.liga.net/user/ssinchenko/article/55743> (дата звернення 14.05.2025).
5. Петренко О. П. Державне регулювання грошового обороту та грошового ринку в умовах воєнного стану. *Food Industry Economics*. 2022. Т. 14, № 3. URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2358> (дата звернення 17.05.2025).
6. Клевець О. Що таке FinTech? *Aktiv Financial Academy*. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/fintech> (дата звернення: 02.11.2024).
7. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 41. Ст. 338. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення 14.05.2025).
8. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 45. Ст. 403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення 14.05.2025).
9. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення 14.05.2025).
10. Український фінтех у 2024 році : ключові цифри та факти. *Fintech Insider* : веб-сайт. URL: <https://fintechinsider.com.ua/ukrayinskyj-finteh-u-2024-rocziklyuchovi-czyfry-ta-fakty> (дата звернення 14.05.2025).
11. Якимчук І. У 2024 році українці наростили борги за мікрокредитами у 1,7 рази. *ZAXID.NET* : веб-сайт. URL: https://zaxid.net/u_2024_rotsi_ukrayintsi_narostili_borgi_za_mikrokreditami_u_17_raz_a_n1607489 (дата звернення 12.05.2025).

12. Прасад А. Monobank потрапив до рейтингу 250 найкращих фінтех-компаній світу від CNBC. *Журнал Forbes Ukraine* : веб-сайт. URL: <https://forbes.ua/news/monobank-potrapiv-do-reytingu-250-naykrashchikh-fintekh-kompaniy-svitu-vid-cnbc-12072024-22360> (дата звернення 12.05.2025).
13. Шевченко А. А., Петренко О. П., Косик Д. В. Штучний інтелект в рослинництві : успішні кейси аграрних підприємств. *Modern Economics*. 2024. №47. С. 130-137. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/47-2024/shevchenko.pdf>.
14. Які виклики чекають на банки в 2025 році. *Fintech Insider* : веб-сайт. URL: <https://fintechinsider.com.ua/yaki-vyklyky-chekayut-na-banky-v-2025-roczy-blicz-opytuvannya> (дата звернення 14.05.2025).
15. Огляд банківського сектору. Лютий 2025 року. *Національний банк України* : веб-сайт. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2025-02.pdf (дата звернення 14.05.2025).

References

1. Petrenko, O. P., & Shevchenko, A. A. (2025). Digital technologies in financial analysis of agricultural enterprises : Challenges and opportunities during war. *Achievements of Economics : Perspectives and Innovations*, 18. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15517740> [in Ukrainian].
2. Obushnyi, S. M., Arabadzhi, K. V., & Kostikova, K. O. (2023). Financial technologies in Ukraine: The way to innovation and sustainability. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*, 11, 59–72. <https://www.researchgate.net/publication/375671807> [in Ukrainian].
3. Linde, N., Balian, A., Shabatura, T., Gryshova, I., Petrenko, O., & Shevchenko, A. (2024). Agricultural technologies as a tool for integrating artificial intelligence into the agricultural infrastructure of Ukraine. *Grassroots Journal of Natural Resources*, 7(3), 26–47. <https://grassrootsjournals.org/gjnr/nr.07-03ukr-02.lindeetal.pdf>
4. Sinchenko, S. (2025). Trends in Ukrainian fintech 2025 : Adaptation to challenges and new opportunities. *LIGA.net*. <https://blog.liga.net/user/ssinchenko/article/55743> [in Ukrainian].
5. Petrenko, O. P. (2022). State regulation of monetary circulation and the money market under martial law. *Food Industry Economics*, 14(3), <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2358> [in Ukrainian].
6. Klevets, O. (2024). What is FinTech? *Aktiv Financial Academy*. <https://finacademy.net/ua/materials/article/fintech> [in Ukrainian].
7. Verkhovna Rada of Ukraine. (2021). On payment services : Law of Ukraine No. 1591-IX of June 30, 2021. *Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 41, Art. 338. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> [in Ukrainian].
8. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). On electronic identification and trust services: Law of Ukraine No. 2155-VIII of October 5, 2017. *Official Bulletin of the*

Verkhovna Rada of Ukraine, 45, Art. 403. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> [in Ukrainian].

9. Verkhovna Rada of Ukraine. (2010). On personal data protection: Law of Ukraine No. 2297-VI of June 1, 2010. *Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 34, Art. 481. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> [in Ukrainian].

10. *Ukrainian fintech in 2024 : Key figures and facts*. (2024). Fintech Insider. <https://fintechinsider.com.ua/ukrayinskyj-finteh-u-2024-roczki-klyuchovi-cyfyry-ta-fakty> [in Ukrainian].

11. Yakymchuk, I. (2024). *In 2024, Ukrainians increased microloan debts by 1.7 times*. ZAXID.NET. https://zaxid.net/u_2024_rotsi_ukrayintsi_narostili_borgi_za_mikrokreditami_u_17_raza_n1607489 [in Ukrainian].

12. Prasad, A. (2024). *Monobank entered the ranking of the 250 best fintech companies in the world by CNBC*. Forbes Ukraine. <https://forbes.ua/news/monobank-potrapiv-do-reytingu-250-naykrashchikh-fintekh-kompaniy-svitu-vid-cnbc-12072024-22360> [in Ukrainian].

13. Shevchenko, A. A., Petrenko, O. P., & Kosyk, D. V. (2024). Artificial intelligence in crop production: Successful cases of agricultural enterprises. *Modern Economics*, 47, 130–137. <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/47-2024/shevchenko.pdf> [in Ukrainian].

14. *What challenges await banks in 2025?* (2025). Fintech Insider. <https://fintechinsider.com.ua/yaki-vyklyky-chekayut-na-banky-v-2025-roczki-blich-opytuvannya>

15. National Bank of Ukraine. (2025, February). *Banking sector review: February 2025*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2025-02.pdf [in Ukrainian].

Надходження рукопису до журналу: 21.05.2025

Прийнято до друку рукопис після рецензування: 09.06.2025

Дата публікації: 30.06.2025